

قانون تعزیرات حکومتی امور بهداشتی و درمانی

فصل اول - تعزیرات حکومتی خدمات تشخیصی و درمانی

ماده ۱- ایجاد مؤسسات پزشکی غیر مجاز توسط اشخاص فاقد صلاحیت از نظر تخصصی جرم بوده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می گردد.

ماده ۲- ایجاد موسسه پزشکی توسط افراد متخصص بدون پروانه کار جرم بوده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می گردد.

ماده ۳- خودداری بیمارستانها از پذیرش و ارائه خدمات اولیه لازم به بیماران اورژانس جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می گردد.

ماده ۴- ایجاد و یا ارائه خدمات مزاد بر احتیاج به منظور سودجویی و یا دخل و تصرف در صورت حساب و دریافت اضافه از نرخهای اعلام شده از ناحیه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می گردد:

ماده ۵- به کارگیری کلیه متخصصین و صاحبان حرفه های پزشکی و پیراپزشکی که فاقد مجوز قانونی کار، صادره از وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی باشند، در مؤسسات پزشکی جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می شود.

ماده ۶- صاحبان حرفه های پزشکی و پیراپزشکی فاقد مجوزهای قانونی کار مندرج در ماده ۵ که در محل غیرمجاز به کار مشغول شده اند به مجازاتهای مقرر محکوم خواهند شد.

ماده ۷- به کارگیری افراد فاقد صلاحیت حرفه ای در مؤسسات پزشکی جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم خواهد شد:

ماده ۸- ترک موسسه پزشکی توسط مسئول فنی و پزشک کشیک و سایر کادرهای تخصصی در ساعت مقرر، تعطیل غیرموجه مطب و یا موسسه پزشکی بدون اطلاع سازمان نظام پزشکی و نپذیرفتن درصدی از بیماران بیمه که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین می نماید، جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می گردد.

ماده ۹- چنانچه اعمال خلاف مندرج در مواد ۱ و ۳ و ۷ سبب ورود خسارت جانی و مالی به افراد شود، مجازاتهای مندرج، مانع رسیدگی و پیگرد قانونی موسسه و یا افراد متخلف و اعمال مجازاتهای مربوط توسط مراجع ذیصلاح قضایی نخواهد گردید.

ماده ۱۰- چنانچه تخلفات متعددی در واحدهای موضوع این قانون صورت پذیرد، در هر مورد مجازاتهای مربوط اعمال خواهد شد.

ماده ۱۱- در مورد جرایم موضوع این قانون کمیسیونی مرکب از سرپرست مرکب از سرپرست نظام پزشکی مرکز و یا استان برحسب مورد و مدیرعامل سازمان منطقه ای بهداشت و درمان استان و نماینده وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موضوع را بدو رسیدگی نموده و در صورت تشخیص وقوع جرم در مورد مؤسسات دولتی به کمیسیون تعزیرات حکومتی بخش دولتی و در موارد غیر دولتی به دادسرای انقلاب اسلامی جهت تعیین مجازات معرفی می نماید .
ماده ۱۲- کلیه درآمدهای حاصل از مجازاتهای این قانون به خزانه واریز می شود و وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است اعتبارات مورد نیاز جهت اجرای این قانون را مطابق تشخیص وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از محل وجوه جرایم در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار دهد .

فصل دوم - تعزیرات توزیع و فروش دارو و شیرخشک و ملزومات پزشکی ، دندانپزشکی و آزمایشگاهی

بخش ۱ - دارو :

ماده ۱۳- دارو باید دارای پروانه ساخت یا مجوز ورود از طرف وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی باشد و عرضه و فروش داروی فاقد پروانه ساخت یا مجوز ورود از طرف داروخانه جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می گردد.
ماده ۱۴- داروخانه باید دارای پروانه تأسیس از طرف وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی باشد و تخلف از آن جرم محسوب شده و محل مذکور بلافاصله تعطیل می گردد .

ماده ۱۵- عرضه و فروش دارو باید با حضور مسئول فنی انجام گیرد و تخلف از آن جرم محسوب شده و محل مذکور بلافاصله تعطیل می گردد .

ماده ۱۶- مسئول فنی باید در ساعات مقرر در داروخانه حضور داشته باشد و تخلف از آن جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می گردد.
ماده ۱۷- داروخانه باید دارو را از شبکه های توزیع تعیین شده از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (شرکتهای توزیع کننده دارو) تهیه و تدارک نماید .عدم رعایت ضوابط این ماده جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می گردد.

ماده ۱۸- دارو باید در مقابل نسخه پزشک ارائه شود و ارائه آن بدون نسخه پزشک جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می شود .

ماده ۱۹- دارو باید طبق قیمت رسمی برای مصرف کننده ،به متقاضی ارائه شود و قیمت هر قلم از داروهای ارائه شده در نسخه درج شود و نسخه نیز به مهر داروخانه ممهور گردد و در مورد نسخ بیمه خدمات درمانی کپی نسخه (نسخه دوم) پس از درج قیمت مهر گردد . تخلف از این ماده جرم محسوب شده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می گردد.

ماده ۲۰- نگهداری و یا عرضه و یا فروش داروهای فاسد و یا تاریخ گذشته که باید معدوم شوند ،جرم بوده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می گردد .

ماده ۲۱- در داروخانه ها نباید غیر از دارو، لوازم بهداشتی و آرایشی، شیرخشک، غذای کودک و لوازم مصرفی پزشکی مجاز، کالای دیگری به فروش برسد. تخلف از ضوابط این ماده جرم بوده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می شود.

ماده ۲۲- چنانچه داروخانه لوازم بهداشتی و آرایشی، شیرخشک، غذای کودک و لوازم مصرفی پزشکی مجاز را بیش از قیمت‌های تعیین شده عرضه نماید گرانفروشی محسوب شده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می شود.

ماده ۲۳- داروخانه موظف است کلیه کالاهای خریداری شده را مستمراً تا اتمام موجودی عرضه نماید و در صورت خودداری از عرضه به مجازاتهای مقرر محکوم می شود.

ماده ۲۴- داروخانه موظف است طبق ساعات تعیین شده خدمات مربوطه را ارائه نماید مگر با دلیل موجه و یا با اطلاع کتبی و نظر سازمان منطقه ای بهداشت و درمان محل و در غیر این صورت متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می شود.

ماده ۲۵- در مناطقی که داروخانه منحصر به فرد باشد و داروخانه برطبق مواد این قانون تا یک سال به تعطیل موقت تعزیر شود، پروانه تأسیس از متخلف سلب و به فرد واجد شرایط دیگری واگذار می گردد و متخلف تا پنج سال حق گرفتن مجدد پروانه تأسیس داروخانه را نخواهد داشت و به هر حال داروخانه نباید تعطیل گردد.

بخش ۲ - شیرخشک و غذای کودک :

ماده ۲۶- شیر خشک شیرخواران باید دارای مجور ورود از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بوده و از طریق شبکه های توزیع کننده مورد تأیید این وزارت در اختیار قرار گیرد و داروخانه نیز بایستی آن را در ازای دریافت وپن معتبر و با قیمت رسمی به متقاضی ارائه نماید (شیرخشکهای رژیمی صرفاً بایستی با نسخه پزشک و با قیمت رسمی به مصرف کننده عرضه شود). تخلف از این امور جرم بوده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می شود.

بخش ۳ - لوازم و ملزومات پزشکی و دندانپزشکی و آزمایشگاهی :

ماده ۲۷- لوازم و ملزومات پزشکی و دندانپزشکی و آزمایشگاهی که برای تولید و یا وارد کردن آنها از ارز دولتی استفاده شده باشد باید بر اساس ضوابطی که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین می نماید، در مقابل ارائه فاکتور و با قیمت رسمی در اختیار متقاضی قرار گیرد و تخلف از این امور جرم بوده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می شود. در صورت گرانفروشی متخلف به ترتیب مذکور در ماده ۲۲ این قانون مجازات می شود.

تبصره - شرکتهای توزیع کننده اقلام مذکور در صورتی که در تخلف از ضوابط فوق با تولید کننده و یا وارد کننده مشارکت و یا معاونت داشته باشند متخلف محسوب و به مجازاتهای مقرر محکوم خواهند شد.

بخش ۴ - شرکتهای توزیع کننده دارو، شیرخشک و ملزومات پزشکی، دندانپزشکی و آزمایشگاهی :

ماده ۲۸- این گونه شرکتها موظفند کالاهای موضوع این قانون را در صورتی که با ارز دولتی تولید و یا وارد شده باشند ، منحصرأ از شرکتهای تولیدی و یا وارداتی مجاز دریافت نمایند، تخلف از این امر جرم بوده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می شود .

ماده ۲۹- شرکتهای توزیعی موظفند اقلام توزیعی خود را برطبق ضوابط اعلام شده در اختیار واحدهای مجاز و یا متقاضیان قرار دهند . تخلف از ضوابط این ماده جرم بوده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می شود.

ماده ۳۰- شرکتهای توزیعی موظف اند با ارائه فاکتور به قیمت رسمی کالا را تحویل نمایند . تخلف از این ماده جرم بوده و در صورت گرانفروشی ، متخلف به ترتیب مذکور در ماده ۲۲ این قانون مجازات می شود .

فصل سوم - تعزیرات ، توزیع و فروش مواد خوردنی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی

ماده ۳۱- تولید مواد خوردنی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی که با علامت و بسته بندی مشخص به صورت بازرگانی عرضه می گردد طبق فهرست ماده ۱ آیین نامه اجرایی ماده ۹۸ قانون مواد خوردنی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی منوط به اخذ پروانه ساخت از وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی می باشد و تخلف از آن جرم بوده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می شود .

ماده ۳۲- تولید مواد غذایی ، آرایشی و بهداشتی باید با حضور مسئول فنی انجام گیرد ، در صورت تخلف به مجازاتهای مقرر در قانون محکوم خواهد شد .
ماده ۳۳- حضور مسئول فنی در کلیه مراحل تولید الزامی بوده و مسئول فنی باید نظارت دائم در امر تولید داشته باشد . تخلف از این امر جرم بوده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می شود .

ماده ۳۴- کلیه تولید کنندگان موظف اند بر حسب اطلاعاتی بر روی کلیه محصولات و فرآورده های تولیدی خود الصاق نمایند و شماره پروانه ساخت و مهلت اعتبار مصرف (تاریخ مصرف) را نیز روی محصولات ، حسب مورد ، درج نمایند . تخلف از این امر جرم بوده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می شود .

ماده ۳۵- تولید کنندگان مواد خوردنی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی ملزم به رعایت فرمول تأیید شده در پروانه ساخت می باشند . تخلف از مفاد این ماده در صورتی که عدم رعایت فرمول ساخت بر اساس کاهش مصرف مواد متشکله آن باشد ، از مصادیق کم فروشی و یا گرانفروشی محسوب گردیده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می شود .

ماده ۳۶- شرکتهای پخش ، فروشگاهها ، سوپرمارکتها ، تعاونیها و سایر اماکن که حق فروش یا توزیع کالای خوردنی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی را دارند مجاز به عرضه و فروش آن دسته از کالاهای مشمول قانون مواد خوردنی ، آشامیدنی ،

آرایشی و بهداشتی می باشند که دارای پروانه ساخت معتبر و یا مجوز ورود از وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی باشند . تخلف از این امر جرم بوده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می شود .

ماده ۲۷-فروشگاهها ، سوپرمارکتها ، تعاونیها و سایر اماکن باید از عرضه و تحویل کالای غیر بهداشتی خودداری نمایند . عرضه و تحویل کالا با علوم به غیربهداشتی بودن آن تخلف محسوب شده و متخلف به مجازاتهای مقرر محکوم می شود .
ماده ۲۸-سازمانها و شرکتهای وارد کننده و تولید کننده مواد اولیه غذایی ، آرایشی و بهداشتی در صورتی می توانند کالای خود را به تولید کنندگان موضوع ماده ۲۱ این قانون عرضه نمایند که واحدهای مذکور دارای مجوز و یا پروانه ساخت معتبر از وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی باشند و متخلفین از مفاد این ماده به مجازاتهای مقرر محکوم می شوند .

ماده ۲۹-متصدیان و مسئولین کارخانجات و کارگاهها و مراکز تهیه و توزیع مواد خوردنی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی ، اماکن عمومی ، مراکز بهداشتی درمانی ، مراکز آموزشی و پرورشی ، محلهای نگهداری و پرورش دام و طیور و کشتارگاهها ملزوم به رعایت ضوابط و مقررات بهداشت محیطی در محل فعالیت خود می باشند . متخلفین از مفاد این ماده به ازای هر مورد نقص بهداشتی ، به مجازاتهای مقرر محکوم می شوند.

ماده ۴۰-در کلیه مراحل مربوط به مواد این قانون در صورتی که تخلف در بخش غیر خصوصی انجام گرفته باشد ، حسب مورد مقام مجاز دستور دهنده و یا مباشر و یا هر دو متخلف محسوب و به مجازاتهای مقرر محکوم می گردند .

فصل چهارم - سایر مقررات

ماده ۴۱-گزارش تخلفات مندرج در این قانون به وسیله ناظرین و بازرسین ویژه ای که توسط وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و یا مدیران عامل سازمانهای منطقه ای بهداشت ، درمان تعیین می شوند ، تهیه می گردد .

ماده ۴۲-کلیه گزارشات تخلفات مندرج در این قانون باید به تأیید ناظرین و بازرسین ویژه برسد.

ماده ۴۳-وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی موظف است به طور منظم اسامی کالاهای مجاز و غیر مجاز (خوردنی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی) را جهت اطلاع عموم به نحو مقتضی اعلام نماید .

ماده ۴۴-اعمال تعزیرات حکومتی موضوع این قانون مانع اجرای مجازاتهای قانونی دیگر نخواهد بود.